

[Niels Helveg Petersen.]

nemført, og meget andet kunne nævnes. Der er over en bred front truffet vigtige beslutninger inden for undervisning, sociallovgivning og trafikvæsen.

Der er gennemført en tjenestemandreform, og en ny saneringslov har set dagens lys; den giver et bedre grundlag for løsning af de opgaver, der venter inden for byfornyelsesområdet, giver en mulighed for, at det danske samfund kan vise, at dårlige og usunde boliger i gamle bydele ikke er noget uovervindeligt problem.

Sammenfattende mener jeg på det radikale venstres vegne at kunne konstatere, at den lovgivning, der er gennemført i dette folketingsår, er udtryk for en modernisering af det danske samfund, en modernisering, som vi meget gerne ser fortsat i det kommende folketingsår.

Der har undertiden i løbet af folketingsåret været klaget over, at arbejdstempoet var for hårdt, lovforslagene for mange og for omfattende. Jeg tror, man skal erkende, at folketinget har vel været spændt til det yderste af, hvad det er muligt at gennemføre på et enkelt år, men det er på den anden side med tilfredshed, man kan se tilbage på resultaterne. Jeg vil citere hr. J. O. Krag, der indledte sin tale under åbningsdebatten i oktober med at sige, at belønningen for god vilje til at overvinde vanskeligheder i politik lå i de resultater, der kom ud af det:

„Opnåede mål, gennemførte program-punkter og realiserede ideer skulle være resultatet af den politiske indsats.“

Det skulle det gerne være, og det er det blevet. Men det må samtidig erkendes, at opgaverne for folketinget synes at melde sig i et stadig stærkere tempo, og jeg skal ganske kort forsøge at kaste et blik frem imod de opgaver, der efter radikal opfattelse trænger sig mest på.

Først vil jeg nævne de problemer, der ligger i folketingets egen arbejdsform, og som folketinget kunne tjene sig selv med at underkaste den nøjeste vurdering. Det er et gammelt ønske, et ønske, der dukker op hvert år, tror jeg, under afslutningsdebatten, men det er også et berettiget ønske. Hvis folketinget, stillet over for de vældige forandringer, som i øvrigt præger samfundet, skal evne at fungere tidssvarende, vil det blive nødvendigt at underkaste folke-

styrets egne arbejdsmetoder fornyet prøvelse. Jeg tænker ikke blot snævert på folketingets egne arbejdsmetoder, men også på folketingets arbejdsmetoder i forhold til administrationen.

Dernæst vil jeg nævne forureningsproblemerne. Der er i dette folketingsår gennemført lovgivning på dette område, som er fremskridt, men tidspunktet er nu inde til en samlet indsats imod forureningen. Det haster, og det vil stille betydelige krav til økonomisk og anden indsats fra samfundets side.

Der mangler nogle led i kommunalreformen. Det er højest påkrævet, at folketinget snarest tager fat på hovedstadsområdet planlægningsproblemer. Der er ikke i hovedstadsområdet fundet tilfredsstillende former for samarbejde mellem kommuner og amter, og det er en sag, der nu virkelig trænger sig på, efter at inddelingsproblemerne i det øvrige land er blevet løst. I forbindelse med kommunalreformen vil arbejdet med en ændring af opgavefordelingen tage yderligere fart. Strukturproblemerne er nu løst fra folketingets side, og den første etape af byrdefordelingen er til side, men opgavefordelingen er der kun netop taget hul på, og det er et arbejde, der er vigtigt.

Folketinget har, som det er sagt af flere, haft meget arbejde i denne samling, men samtidig må vi nok erkende, at vi har sørgt for også at spænde det lokale selvstyre hårdt for. I det kommende år skal kildeskatten køres ind, byrdefordelingen er ændret, kommunale valg skal afvikles, nye kommunalbestyrelser og amtsråd skal træde i funktion, samtidig med at den kommunale struktur ændres. Det bliver vanskelige vilkår for det lokale selvstyre, men jeg tror, det har været nødvendigt at presse stærkt på fra folketingets side.

To store opgaver mere vil jeg nævne, den overordnede fysiske og økonomiske planlægning. I kommunalreform og jordreform savner vi endnu en lovgivning, der kan følge op på det planlægningsmæssige område, som kan fastlægge kompetenceforholdene mellem kommuner, amter og stat. Jeg tror, det for vort lands fremtidige udvikling og udseende er af den yderste vigtighed at gennemføre en omfattende modernisering af planlægningsstrukturen. Den økonomiske planlægning, det, som på folketingsdansk